

III

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

121-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2017 M. VASARIO 8–9 D.

Europos regionų komiteto nuomonė „Bendros Europos prieglobsčio sistemos reforma. 2-asis dokumentų rinkinys ir Sąjungos lygmens perkėlimo į ES sistema“

(2017/C 207/13)

Pranešėjas: Vincenzo Bianco (PES/IT), Katanijos meras

Pamatiniai dokumentai: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija)

COM(2016) 465 *final*

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų, kuriuo iš dalies keičiama 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso

COM(2016) 466 *final*

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma bendra tarptautinės apsaugos tvarka Sąjungoje ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES

COM(2016) 467 *final*

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma Sąjungos lygmens perkėlimo į ES sistema ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 516/2014

COM(2016) 468 *final*

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

COM(2016) 466 final (Apsaugos priskyrimo kriterijai)

1 pakeitimas

8 straipsnio 3 dalis. Apsauga kilmės šalyje

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Nagrinėdamos, ar prašytojas patiria visiškai pagrįstą persekiojimo baimę arba jam kyla realus didelės žalos pavojus ir ar jis turi galimybę kilmės šalies dalyje naudotis apsauga nuo persekiojimo arba didelės žalos, kaip nurodyta 1 dalyje, sprendžiančiosios institucijos priimdamos sprendimą dėl prašymo atsižvelgia į toje šalies dalyje vyraujančias bendrąsias aplinkybes ir į asmenines prašytojo aplinkybes, kaip nurodyta 4 straipsnyje. Tuo tikslu sprendžiančiosios institucijos užtikrina, kad iš visų susijusių šaltinių būtų gauta tiksli ir naujausia informacija, įskaitant Reglamento (ES) XXX/XX [Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros reglamento] 8 ir 10 straipsniuose nurodytą turimą Sąjungos lygmens informaciją apie kilmės šalis ir bendrą kilmės šalių informacijos analizę, taip pat Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro pateiktą informaciją ir gaires.</p>	<p>Nagrinėdamos, ar prašytojas patiria visiškai pagrįstą persekiojimo baimę arba jam kyla realus didelės žalos pavojus ir ar jis turi galimybę kilmės šalies dalyje naudotis apsauga nuo persekiojimo arba didelės žalos, kaip nurodyta 1 dalyje, sprendžiančiosios institucijos priimdamos sprendimą dėl prašymo atsižvelgia į toje šalies dalyje vyraujančias bendrąsias aplinkybes ir į asmenines prašytojo aplinkybes, kaip nurodyta 4 straipsnyje. Tuo tikslu sprendžiančiosios institucijos užtikrina, kad iš visų susijusių šaltinių būtų gauta tiksli ir naujausia informacija, įskaitant Reglamento (ES) XXX/XX [Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros reglamento] 8 ir 10 straipsniuose nurodytą turimą Sąjungos lygmens informaciją apie kilmės šalis ir bendrą kilmės šalių informacijos analizę, taip pat Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro pateiktą informaciją ir gaires. Taip pat bus galima įvertinti nepriklausomų ekspertų ir šaltinių pateiktą informaciją ir gaires.</p>

Paaiškinimas

Nepriklausomų šaltinių informacija ir vertinimai gali suteikti duomenų, kurie ne visada pateikiami oficialiais kanalais.

2 pakeitimas

15 straipsnis. Pabėgėlio statuso peržiūra

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Kad galėtų taikyti 14 straipsnio 1 dalį, sprendžiančioji institucija peržiūri pabėgėlio statusą, ypač kai:</p> <p>a) Reglamento (ES) XXX/XX [Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros reglamento] 8 ir 10 straipsniuose nurodytoje Sąjungos lygmens informacijoje apie kilmės šalis ir bendroje kilmės šalių informacijos analizėje nurodoma, kad atitinkamoje kilmės šalyje įvyko reikšmingas pokytis, susijęs su prašytojo apsaugos poreikiais;</p> <p>b) pirmą kartą pratęsia pabėgėliui išduoto leidimo gyventi šalyje galiojimą.</p>	<p>Kad galėtų taikyti 14 straipsnio 1 dalį, sprendžiančioji institucija peržiūri pabėgėlio statusą, ypač kai:</p> <p>a) Reglamento (ES) XXX/XX [Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros reglamento] 8 ir 10 straipsniuose nurodytoje Sąjungos lygmens informacijoje apie kilmės šalis ir bendroje kilmės šalių informacijos analizėje nurodoma, kad atitinkamoje kilmės šalyje įvyko reikšmingas pokytis, susijęs su prašytojo apsaugos poreikiais;</p> <p>b) pirmą kartą pratęsia pabėgėliui išduoto leidimo gyventi šalyje galiojimą taikant supaprastintą procedūrą: jei jos metu paaiškėja svarbūs duomenys, pavyzdžiui, nustatyti a) punkte, dėl kurių leidimas gyventi gali būti nepratęstas, supaprastinta procedūra nedelsiant pakeičiama įprasta procedūra, apie tai informuojant prašytoją; bet kuriuo atveju išlieka galimybė kreiptis į teismą dėl atsisakymo pratęsti leidimo gyventi galiojimą.</p>

Paiškinimas

Komisijos pasiūlyme numatoma pabėgėlių statuso peržiūra, kuri atliekama: a) automatiškai, kiekvienu atveju, kai Europos prieglobsčio paramos biuras (EASO) parneša apie labai pasikeitusią padėtį kilmės šalyje; b) bet kokiu kitu atveju sisteminga peržiūra, net jei nėra pranešimų apie pasikeitusią padėtį; antruoju atveju manome, kad leidimų gyventi šalyje galiojimas gali ir turi būti pratęsimas taikant supaprastintą procedūrą, kad pabėgėliams nebūtų užkrauta pernelyg didelė našta ir nebūtų pagrindo didelio nestabilumo jausmui.

COM(2016) 467 final (Bendra tarptautinės apsaugos suteikimo tvarka)**3 pakeitimas**

7 straipsnio 4 dalis – Prašytojų teisės ir pareigos

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Prašytojas valstybės narės, kurioje jam privaloma būti, sprendžiančiai institucijai praneša apie savo gyvenamąją vietą, adresą arba telefono numerį, kuriuo būtų pasiekiamas sprendžiančiai institucijai ar kitoms atsakingosioms institucijoms. Jis šią sprendžiančiąją instituciją informuoja apie bet kokius pokyčius. Su prašytoju turi būti galimybė susisiekti jo paskutinėje gyvenamojoje vietoje arba tuo adresu, kurį jis atitinkamai nurodė, ypač pateikdamas prašymą pagal 28 straipsnį.</p>	<p>Prašytojas valstybės narės, kurioje jam privaloma būti, sprendžiančiai institucijai praneša apie savo gyvenamąją vietą, adresą ir telefono numerį, kuriuo būtų pasiekiamas sprendžiančiai institucijai ar kitoms atsakingosioms institucijoms. Jis šią sprendžiančiąją instituciją informuoja apie bet kokius pokyčius. Su prašytoju turi būti galimybė susisiekti jo paskutinėje gyvenamojoje vietoje arba tuo adresu, kurį jis atitinkamai nurodė, ypač pateikdamas prašymą pagal 28 straipsnį.</p>

Paiškinimas

Prašytojas turėtų pranešti apie savo gyvenamąją vietą ir nurodyti adresą, o ne tik telefono numerį, kad jį būtų galima laiku informuoti apie sprendimus, susijusius su vykstančia procedūra.

4 pakeitimas

15 straipsnio 5 dalis. Nemokama teisinė pagalba ir atstovavimas (apskundimo procedūros metu)

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Nemokama teisinė pagalba ir atstovavimas apskundimo procedūros metu gali būti nesuteikiami, jei:</p> <p>a) prašytojas turi pakankamus išteklius;</p> <p>b) laikoma, kad nėra realios tikimybės, jog skundas bus patenkintas;</p> <p>c) skundas arba peržiūra yra antro arba aukštesnio laipsnio skundas, kaip numatyta pagal nacionalinę teisę, įskaitant pakartotinį svarstymą arba skundų peržiūrą.</p> <p>Jei sprendimą nesuteikti nemokamos teisinės pagalbos ir atstovavimo priima institucija, kuri nėra teismas, tuo pagrindu, kad nelaikoma, jog yra reali tikimybė, kad skundas bus patenkintas, prašytojas turi teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę teisme dėl to sprendimo ir šiuo tikslu jam suteikiama teisė prašyti nemokamos teisinės pagalbos ir atstovavimo.</p>	<p>Nemokama teisinė pagalba ir atstovavimas apskundimo procedūros metu gali būti nesuteikiami, jei:</p> <p>a) prašytojas turi pakankamus išteklius.</p> <p>Jei apskundžiami išimtinai tik procedūriniai veiksmai ar skundas yra akivaizdžiai nepagrįstas, teismas gali priimti sprendimą panaikinti nemokamą teisinę pagalbą ir atstovavimą ir sumažinti arba panaikinti užmokestį (kai jis yra numatytas), kurį valstybė turi sumokėti specialiai.</p>

Paaiškinimas

Manome, kad ypač apskundimo procedūros metu (tiek teikiant pirmo ir antro laipsnio, tiek aukštesnio laipsnio skundą) sprendimas neteikti nemokamos teisinės pagalbos turi būti grindžiamas labai griežtu kriterijumi, kuris neleistų daryti prielaidų ir veikti savo nuožiūra, be to, tokį vertinimą privalo atlikti teismas.

5 pakeitimas

33 straipsnio 2 dalis. Paraiškų nagrinėjimas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>2. Sprendžiančioji institucija sprendimus dėl tarptautinės apsaugos prašymų priima tinkamai išnagrinėjusi prašymo priimtinumą arba išnagrinėjusi jį iš esmės. Sprendžiančioji institucija prašymus nagrinėja objektyviai, nešališkai ir individualiai. Nagrinėdama prašymus ji atsižvelgia į šiuos dalykus:</p> <p>a) atitinkamus prašytojo pareiškimus ir pateiktus dokumentus, įskaitant informaciją apie tai, ar prašytojas patyrė ar gali patirti persekiojimą arba didelę žalą;</p> <p>b) visą aktualią, tikslią ir atnaujintą informaciją, susijusią su padėtimi prašytojo kilmės šalyje sprendimo dėl prašymo priėmimo metu, įskaitant kilmės šalies įstatymus bei kitus teisės aktus ir jų taikymo būdą, taip pat bet kokią kitą svarbią informaciją, gautą iš Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros, Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro ir atitinkamų tarptautinių žmogaus teisių organizacijų ar kitų šaltinių;</p> <p>c) bendrą informacijos apie kilmės šalį analizę, nurodytą Reglamento (ES) Nr. XXX/XXX 10 straipsnyje (ES prieglobsčio agentūros reglamentas);</p> <p>d) prašytojo individualią padėtį ir asmenines aplinkybes, įskaitant tokius dalykus kaip biografijos faktai, lytis, amžius, seksualinė orientacija ir lytinė tapatybė, kad pagal prašytojo asmenines aplinkybes būtų įvertinta, ar prieš jį vykdyti ar galimi veiksmai galėtų būti laikomi persekiojimu arba didele žala;</p> <p>e) tai, ar prašytojo veikla išvykus iš kilmės šalies buvo nukreipta vieninteliame arba pagrindiniame tikslui pasiekti – sudaryti reikiamas sąlygas prašyti tarptautinės apsaugos, kad būtų įvertinta, ar į tą šalį sugrąžintas prašytojas būtų persekiojamas dėl tos veiklos ir ar jam grėstų didelė žala;</p>	<p>2. Sprendžiančioji institucija sprendimus dėl tarptautinės apsaugos prašymų priima tinkamai išnagrinėjusi prašymo priimtinumą arba išnagrinėjusi jį iš esmės. Sprendžiančioji institucija prašymus nagrinėja objektyviai, nešališkai ir individualiai. Nagrinėdama prašymus ji atsižvelgia į šiuos dalykus:</p> <p>a) atitinkamus prašytojo pareiškimus ir pateiktus dokumentus, įskaitant informaciją apie tai, ar prašytojas patyrė ar gali patirti persekiojimą arba didelę žalą;</p> <p>b) visą aktualią, tikslią ir atnaujintą informaciją, susijusią su padėtimi prašytojo kilmės šalyje sprendimo dėl prašymo priėmimo metu, įskaitant kilmės šalies įstatymus bei kitus teisės aktus ir jų taikymo būdą, taip pat bet kokią kitą svarbią informaciją, gautą iš Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros, Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro ir atitinkamų tarptautinių žmogaus teisių organizacijų ar kitų šaltinių;</p> <p>c) bendrą informacijos apie kilmės šalį analizę, nurodytą Reglamento (ES) Nr. XXX/XXX 10 straipsnyje (ES prieglobsčio agentūros reglamentas);</p> <p>d) prašytojo individualią padėtį ir asmenines aplinkybes, įskaitant tokius dalykus kaip biografijos faktai, lytis, amžius, seksualinė orientacija ir lytinė tapatybė, kad pagal prašytojo asmenines aplinkybes būtų įvertinta, ar prieš jį vykdyti ar galimi veiksmai galėtų būti laikomi persekiojimu arba didele žala;</p> <p>e) tai, ar prašytojo veikla išvykus iš kilmės šalies buvo nukreipta vieninteliame arba pagrindiniame tikslui pasiekti – sudaryti reikiamas sąlygas prašyti tarptautinės apsaugos, kad būtų įvertinta, ar į tą šalį sugrąžintas prašytojas būtų persekiojamas dėl tos veiklos ir ar jam grėstų didelė žala;</p>

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
f) tai, ar galima pagrįstai tikėtis, kad prašytojas galėtų naudotis kitos šalies, kurioje jis galėtų gauti pilietybę, apsauga.	f) tai, ar galima pagrįstai tikėtis, kad prašytojas galėtų naudotis kitos šalies, kurioje jis galėtų gauti pilietybę, apsauga; g) <i>prašytojo pareiškimus, jei jie pagrįsti oficialiais dokumentais, ir pateiktus dokumentus, kuriuose nurodomi jo pageidavimai, šeiminiai ryšiai, ryšiai su kilmės šalies bendruomene, kalbiniai ar profesiniai įgūdžiai, kurie gali palengvinti jo integraciją priimančioje valstybėje narėje ar kelete jų.</i>

Paaiškinimas

Pakeitimas dera su nuomone dėl Dublino reglamento (...) peržiūros, kurią jau priėmė CIVEX komisija ir kurioje nurodoma, kad nustatant atsakingą valstybę narę reikia atsižvelgti į prieglobsčio prašytojo pageidavimus ir ryšius.

6 pakeitimas

34 straipsnis. Nagrinėjimo procedūros trukmė

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Ar prašymas yra priimtinas pagal 36 straipsnio 1 dalį nagrinėjama ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo prašymo pateikimo datos.</p> <p><i>Nagrinėjimo laikotarpis yra dešimt darbo dienų, jei pagal Reglamento (ES) Nr. XXX/XXX (Dublino reglamentas) 3 straipsnio 3 dalies a punktą pirmojo prašymo valstybė narė taiko pirmosios prieglobsčio šalies arba saugios trečiosios šalies koncepciją, nurodytą 36 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose.</i></p> <p>2. Sprendžiančioji institucija užtikrina, kad prašymo nagrinėjimo iš esmės procedūra būtų baigta kuo greičiau ir ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo prašymo pateikimo, nedarant poveikio tinkamam ir išsamiam nagrinėjimui.</p> <p>3. Sprendžiančioji institucija šešių mėnesių laikotarpį gali pratęsti ne ilgesniu kaip trijų mėnesių laikotarpiu, jei:</p> <p>a) tarptautinės apsaugos vienu metu prašo neproporcingai didelis skaičius trečiosios šalies piliečių arba asmenų be pilietybės, todėl praktiškai tampa sunku baigti procedūrą per šešių mėnesių laikotarpį;</p> <p>b) atvejis yra susijęs su sudėtingais faktiniais ir (arba) teisiniais klausimais.</p>	<p>1. Ar prašymas yra priimtinas pagal 36 straipsnio 1 dalį nagrinėjama ne ilgiau kaip vieną mėnesį nuo prašymo pateikimo datos.</p> <p>2. Sprendžiančioji institucija užtikrina, kad prašymo nagrinėjimo iš esmės procedūra būtų baigta kuo greičiau ir ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo prašymo pateikimo, nedarant poveikio tinkamam ir išsamiam nagrinėjimui.</p> <p>3. Sprendžiančioji institucija šešių mėnesių laikotarpį gali pratęsti ne ilgesniu kaip šešių papildomų mėnesių laikotarpiu, jei:</p> <p>a) tarptautinės apsaugos vienu metu prašo neproporcingai didelis skaičius trečiosios šalies piliečių arba asmenų be pilietybės, todėl praktiškai tampa sunku baigti procedūrą per šešių mėnesių laikotarpį;</p> <p>b) atvejis yra susijęs su sudėtingais faktiniais ir (arba) teisiniais klausimais.</p>

Paiškinimas

Dėl skirtingų terminų gali būti sunku įgyvendinti teisę į gynybą, nes gali išaugti teises ginančiojo našta, susijusi su patikrinimu ir ginamojo padėties atnaujinimu.

Atsižvelgiant į galimas krizines situacijas ar didelius pabėgėlių srautus ir nepaisant didžiulės EASO ar kitų valstybių narių pagalbos, būtų pagrįsta maksimalų procedūros laiko terminą prailginti nuo devynių mėnesių iki vienerių metų (iš viso).

7 pakeitimas

36 straipsnio 2 dalis. Sprendimas dėl prašymo priimtumo **ir atsakomybės**

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Prašymas iš esmės nenagrinėjamas tais atvejais, kai prašymas nenagrinėjamas pagal Reglamentą (ES) Nr. XXX/XXX (Dublino reglamentas), taip pat tada, kai kita valstybė narė prašytojui suteikė tarptautinę apsaugą arba prašymas pagal 1 dalį buvo atmestas kaip nepriimtinas.</p>	<p>Prašymas iš esmės nenagrinėjamas tais atvejais, kai prašymas nenagrinėjamas pagal Reglamentą (ES) Nr. XXX/XXX (Dublino reglamentas), taip pat tada, kai kita valstybė narė prašytojui suteikė tarptautinę apsaugą arba prašymas pagal 1 dalį buvo atmestas kaip nepriimtinas, taip pat kai, remiantis Reglamentu (ES) Nr. XXX/XXX (Dublino reglamentas) 7 straipsniu, prašytojas išreiškė pageidavimą vykti į vieną valstybę narę arba keletą valstybių narių, kuriose pagal EASO kas ketvirtį pateikiamus duomenis nepasiekta minėto reglamento 7 ir 35 straipsniuose nustatyta riba.</p>

Paiškinimas

Ir šiuo atveju pakeitimas dera su nuomone dėl pasiūlymo peržiūrėti Dublino reglamentą, kurią jau priėmė CIVEX komisija. Nurodytu atveju prašymo nagrinėjimo iš esmės procedūrą turi vykdyti valstybė narė, nustatyta remiantis pageidavimų ir (arba) ryšių kriterijumi, o ne valstybė narė, į kurią pirmiausia atvykstama; pastaroji turi tik užtikrinti prašytojo perkėlimą į atsakingą šalį.

8 pakeitimas

39 straipsnis. Numanomas prašymų atsiėmimas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Sprendžiančioji institucija atmeta prašymą kaip prašymą, kurio atsisakyta, jei:</p> <p>[...]</p> <p>2. 1 dalyje nurodytomis aplinkybėmis sprendžiančioji institucija nutraukia prašymo nagrinėjimą ir nusiunčia rašytinį pranešimą prašytojui gyvenamosios vietos arba 7 straipsnio 4 dalyje nurodytu adresu, kuriuo informuojama, kad jo prašymo nagrinėjimas nutraukiamas ir prašymas bus neabejotinai atmestas kaip prašymas, kurio atsisakyta, jei prašytojas neprisistatys į sprendžiančiąją instituciją per vieną mėnesį nuo rašytinio pranešimo išsiuntimo datos.</p> <p>3. Jeigu prašytojas prisistato į sprendžiančiąją instituciją per šį vieno mėnesio laikotarpį ir įrodo, kad taip atsitiko dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių, sprendžiančioji institucija atnaujinama prašymo nagrinėjimą.</p>	<p>1. Sprendžiančioji institucija atmeta prašymą kaip prašymą, kurio atsisakyta, jei:</p> <p>[...]</p> <p>2. 1 dalyje nurodytomis aplinkybėmis sprendžiančioji institucija nutraukia prašymo nagrinėjimą ir nusiunčia rašytinį pranešimą prašytojui gyvenamosios vietos arba 7 straipsnio 4 dalyje nurodytu adresu, kuriuo informuojama, kad jo prašymo nagrinėjimas nutraukiamas ir prašymas bus neabejotinai atmestas kaip prašymas, kurio atsisakyta, jei prašytojas neprisistatys į sprendžiančiąją instituciją per du mėnesius nuo rašytinio pranešimo išsiuntimo datos.</p> <p>3. Jeigu prašytojas prisistato į sprendžiančiąją instituciją per šį dviejų mėnesių laikotarpį ir įrodo, kad taip atsitiko dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių, sprendžiančioji institucija atnaujinama prašymo nagrinėjimą.</p>

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
4. Jeigu prašytojas neprisistato į sprendžiančiąją instituciją per šį vieno mėnesio laikotarpį ir neįrodo, kad taip atsitiko dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių, sprendžiančioji institucija laiko, kad prašymas buvo numanomai atsiimtas.	4. Jeigu prašytojas neprisistato į sprendžiančiąją instituciją per šį dvių mėnesių laikotarpį ir neįrodo, kad taip atsitiko dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių, sprendžiančioji institucija laiko, kad prašymas buvo numanomai atsiimtas.

Paaiškinimas

Manome, kad atsižvelgiant į tai, kad prieglobsčio prašytojui gali kilti bendravimo sunkumų, reikia numatyti ilgesnį laikotarpį.

9 pakeitimas

43 straipsnis. Teisės pasilikti išimtis pateikus paskesnius prašymus

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Nedarant poveikio negražinimo principui, valstybės narės gali numatyti išimtį teisei likti jų teritorijoje ir nukrypti nuo 54 straipsnio 1 dalies, jeigu:	Nedarant poveikio negražinimo principui, valstybės narės gali numatyti išimtį teisei likti jų teritorijoje ir nukrypti nuo 54 straipsnio 1 dalies, jeigu:
a) sprendžiančioji institucija paskesnį prašymą atmetė kaip nepriimtina arba akivaizdžiai nepagrįstą;	a) sprendžiančioji institucija paskesnį prašymą atmetė kaip nepriimtina arba akivaizdžiai nepagrįstą;
b) antras ar vėlesnis paskesnis prašymas buvo pateiktas bet kurioje valstybėje narėje po galutinio sprendimo, kuriuo ankstesnis paskesnis prašymas buvo atmestas kaip nepriimtinas, nepagrįstas arba akivaizdžiai nepagrįstas.	b) antras ar vėlesnis paskesnis prašymas buvo pateiktas bet kurioje valstybėje narėje po galutinio sprendimo, kuriuo ankstesnis paskesnis prašymas buvo atmestas kaip nepriimtinas, nepagrįstas arba akivaizdžiai nepagrįstas; b) punkto nuostatos netaikomos, jei ankstesnis prašymas buvo pateiktas anksčiau nei įsigaliojo šis reglamentas, ir tuo atveju, jei prašytojas negavo teisinės pagalbos;

Paaiškinimas

Atsižvelgiant į tai, kad informavimo, atstovavimo ir pagalbos prievolė visais lygmenimis įvedama tik šiuo Komisijos siūlomu dokumentų rinkiniu, manome, kad valstybės narės negali atsisakyti suteikti teisę pasilikti savo teritorijoje, jei prašytojui nebuvo suteikta teisinė pagalba pateikus savo pirmąjį prašymą.

10 pakeitimas

45 straipsnio 3 dalis. Saugios trečiosios šalies koncepcija

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Išnagrinėjusi atskirą prašymą, sprendžiančioji institucija trečiąją šalį laiko konkrečiam prašytojui saugia trečiąja šalimi tik jeigu, vadovaudamasi 1 dalyje nustatytais kriterijais, yra įsitikinusi trečiosios šalies saugumu konkrečiam prašytojui ir nustatė, kad:	Išnagrinėjusi atskirą prašymą, sprendžiančioji institucija trečiąją šalį laiko konkrečiam prašytojui saugia trečiąja šalimi tik jeigu, vadovaudamasi 1 dalyje nustatytais kriterijais, yra įsitikinusi trečiosios šalies saugumu konkrečiam prašytojui ir nustatė, kad:
a) tarp prašytojo ir minėtos trečiosios šalies yra ryšys, kuriuo remdamasis asmuo galėtų pagrįstai vykti į tą šalį, įskaitant tai, kad prašytojas atvyko tranzitu per tą trečiąją šalį, kuri yra geografiškai artima prašytojo kilmės šaliai;	a) tarp prašytojo ir minėtos trečiosios šalies yra ryšys, kuriuo remdamasis asmuo galėtų pagrįstai vykti į tą šalį, įskaitant tai, kad prašytojas joje gyvena ilgą laikotarpį ar turi šeiminių ryšių arba palaiko ryšius su savo tautiečiais;

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
b) prašytojas nenurodė svarbių priežasčių, dėl kurių, atsižvelgiant į konkrečią jo padėtį, tos šalies negalima laikyti saugia trečiaja šalimi.	b) prašytojas nenurodė svarbių priežasčių, dėl kurių, atsižvelgiant į konkrečią jo padėtį, tos šalies negalima laikyti saugia trečiaja šalimi.

Paaiškinimas

Paprasčiausias vykimas į ES tranzitu per trečiąją šalį (ar joje praleistas laikotarpis, būtinas išvykimui pasirengti) negali būti laikomas pakankamu kriterijumi išsiųsti prašytoją į tą šalį.

11 pakeitimas

53 straipsnio 6 dalis. Teisė į veiksmingą teisinę gynybą

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Prašytojai bet kurį 1 dalyje nurodytą sprendimą apskundžia:</p> <p>a) Per vieną savaitę, jeigu tai yra sprendimas, kuriuo paskesnis prašymas atmetamas kaip nepriimtinas arba akivaizdžiai nepagrįstas;</p> <p>b) per dvi savaites, jeigu tai yra sprendimas, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepriimtinas, kuriuo prašymas atmetamas kaip aiškiai atsiimtas arba kaip prašymas, kurio atsisakyta, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepagrįstas arba akivaizdžiai nepagrįstas dėl pabėgėlio arba papildomos apsaugos statuso, atlikus paspartinto nagrinėjimo ar pasienio procedūrą arba kol prašytojas yra laikinai sulaikytas;</p> <p>c) per vieną mėnesį, jeigu tai yra sprendimas, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepagrįstas dėl pabėgėlio arba papildomos apsaugos statuso, jei nagrinėjimas nebuvo paspartintas, arba jeigu tai yra sprendimas panaikinti tarptautinę apsaugą.</p> <p>Taikydamos b punktas valstybės narės gali numatyti pagal pasienio procedūrą priimtų sprendimų <i>ex officio</i> peržiūrą.</p> <p>Šioje dalyje numatyti laikotarpiai pradedami skaičiuoti tada, kai apie sprendžiančiosios institucijos sprendimą pranešama prašytojui arba kai paskiriamas patarėjas teisės klausimais ar kitas patarėjas, jei prašytojas yra pateikęs prašymą dėl nemokamos teisinės pagalbos ir atstovavimo.</p>	<p>Prašytojai bet kurį 1 dalyje nurodytą sprendimą apskundžia:</p> <p>a) per penkiolika dienų, jeigu tai yra sprendimas, kuriuo paskesnis prašymas atmetamas kaip nepriimtinas arba akivaizdžiai nepagrįstas;</p> <p>b) per penkiolika dienų, jeigu tai yra sprendimas, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepriimtinas, kuriuo prašymas atmetamas kaip aiškiai atsiimtas arba kaip prašymas, kurio atsisakyta, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepagrįstas arba akivaizdžiai nepagrįstas dėl pabėgėlio arba papildomos apsaugos statuso, atlikus paspartinto nagrinėjimo ar pasienio procedūrą arba kol prašytojas yra laikinai sulaikytas;</p> <p>c) per vieną mėnesį, jeigu tai yra sprendimas, kuriuo prašymas atmetamas kaip nepagrįstas dėl pabėgėlio arba papildomos apsaugos statuso, jei nagrinėjimas nebuvo paspartintas, arba jeigu tai yra sprendimas panaikinti tarptautinę apsaugą.</p> <p>Taikydamos b punktas valstybės narės gali numatyti pagal pasienio procedūrą priimtų sprendimų <i>ex officio</i> peržiūrą.</p> <p>Šioje dalyje numatyti laikotarpiai pradedami skaičiuoti tada, kai apie sprendžiančiosios institucijos sprendimą pranešama prašytojui arba kai paskiriamas patarėjas teisės klausimais ar kitas patarėjas, jei prašytojas yra pateikęs prašymą dėl nemokamos teisinės pagalbos ir atstovavimo.</p>

Paaiškinimas

Manome, kad atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką turi būti nustatyti tinkami ir tarpusavyje suderinti minimalūs terminai.

COM(2016) 465 final (priėmimo sąlygos)

12 pakeitimas

7 straipsnio 5 dalis. Gyvenamoji vieta ir judėjimo laisvė

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Valstybės narės reikalauja, kad prašytojai praneštų kompetentingoms institucijoms apie savo dabartinę gyvenamąją vietą, adresą arba telefono numerį, kuriuo su jais galima susisiekti, bei tokias institucijas kuo greičiau informuoti apie bet kokį telefono numerio ar adreso pasikeitimą.	Valstybės narės reikalauja, kad prašytojai praneštų kompetentingoms institucijoms apie savo dabartinę gyvenamąją vietą, adresą ir telefono numerį, kuriuo su jais galima susisiekti, bei tokias institucijas kuo greičiau informuoti apie bet kokį telefono numerio ar adreso pasikeitimą.

Paiškinimas

Prašytojas turėtų pranešti apie savo gyvenamąją vietą ir nurodyti adresą, o ne tik telefono numerį, kad jį būtų galima laiku informuoti apie sprendimus, susijusius su vykstančia procedūra.

13 pakeitimas

19 straipsnis. Materialinių priėmimo sąlygų pakeitimas, apribojimas arba panaikinimas

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
1. Prašytojų, kurie privalo būti jų teritorijoje pagal Reglamentą (ES) Nr. XXX/XXX [Dublino reglamentas], atžvilgiu 2 dalyje apibūdintose situacijose valstybės narės gali:	1. Prašytojų, kurie privalo būti jų teritorijoje pagal Reglamentą (ES) Nr. XXX/XXX [Dublino reglamentas], atžvilgiu 2 dalyje apibūdintose situacijose valstybės narės gali:
a) būsto, maisto, aprangos ir kitų pagrindinių ne maisto produktų teikimą finansinių išmokų pavidalu arba talonais pakeisti materialinių priėmimo sąlygų teikimu natūra; arba	a) būsto, maisto, aprangos ir kitų pagrindinių ne maisto produktų teikimą finansinių išmokų pavidalu arba talonais pakeisti materialinių priėmimo sąlygų teikimu natūra; arba
b) apriboti arba išimtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais panaikinti dienpinigius.	b) apriboti dienpinigius.
2. 1 dalis taikoma, kai prašytojas:	2. 1 dalis taikoma, kai prašytojas:
a) palieka kompetentingos institucijos jam paskirtą gyvenamąją vietą, jos neinformavęs arba be leidimo, jei tokio reikia, arba pasislepia; arba	a) per pagrįstą laikotarpį, kuris nustatytas nacionalinėje teisėje , palieka kompetentingų institucijų jam paskirtą gyvenamąją vietą, jų neinformavęs arba be leidimo, jei tokio reikia, arba
b) nevykdo reikalavimo prisistatyti arba nepaiso prašymų suteikti informacijos ar atvykti asmeninio pokalbio, susijusio su prieglobsčio suteikimo procedūra, per pagrįstą laikotarpį, kuris nustatytas nacionalinėje teisėje; arba	b) nevykdo reikalavimo prisistatyti arba nepaiso prašymų suteikti informacijos ar atvykti asmeninio pokalbio, susijusio su prieglobsčio suteikimo procedūra, per pagrįstą laikotarpį, kuris nustatytas nacionalinėje teisėje; arba
c) yra pateikęs paskesnę prašymą, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. XXX/XXX [Procedūrų reglamentas] [4 straipsnio 2 dalies i punkte]; arba	c) yra pateikęs paskesnę prašymą, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. XXX/XXX [Procedūrų reglamentas] [4 straipsnio 2 dalies i punkte]; arba
d) nuslėpė finansinius išteklius, taip nepagrįstai pasinaudamas materialinėmis priėmimo sąlygomis; arba	d) nuslėpė finansinius išteklius, taip nepagrįstai pasinaudamas materialinėmis priėmimo sąlygomis; arba
e) sunkiai pažeidė apgyvendinimo centro taisykles arba elgėsi akivaizdžiai agresyviai; arba	e) sunkiai pažeidė apgyvendinimo centro taisykles arba elgėsi akivaizdžiai agresyviai; arba

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>f) nedalyvauja privalomose integracijos programose; arba</p> <p>g) neįvykdė Reglamento (ES) Nr. XXX/XXX [Dublino reglamentas] [4 straipsnio 1 dalyje] nustatyto išipareigojimo ir be tinkamo pagrindo išvykę į kitą valstybę narę pateikė ten prašymą; arba</p> <p>h) buvo grąžintas iš kitos valstybės narės, kurioje slėpėsi.</p> <p>Kiek tai susiję su a ir b punktais, kai prašytojas surandamas arba pats savanoriškai prisistato kompetentingai institucijai, priimamas tinkamai pagrįstas sprendimas, kuris remiasi pasiūlytų priemonių, dėl kai kurių arba visų materialinių priėmimo sąlygų, kurios buvo pakeistos, panaikintos ar apribotos, taikymo atnaujinimo.</p> <p>3. Sprendimai dėl materialinių priėmimo sąlygų pakeitimo, apribojimo ar panaikinimo kiekvienu atveju priimami objektyviai ir nešališkai, atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes, bei pateikiant priežastis. Priimant sprendimus, dėmesys skiriamas konkrečiai to asmens padėčiai, ypač sprendžiant dėl specialių poreikių turinčių prašytojų, atsižvelgiant į proporcingumo principą. Valstybės narės visais atvejais užtikrina galimybę gauti sveikatos priežiūrą pagal 18 straipsnį ir visiems prašytojams užtikrina orumo nežeinančių gyvenimo lygį.</p> <p>4. Valstybės narės užtikrina, kad materialinės priėmimo sąlygos nebūtų pakeistos, panaikintos arba apribotos anksčiau nei priimtas sprendimas pagal 3 dalį.</p>	<p>f) nedalyvauja privalomose integracijos programose; arba</p> <p>g) neįvykdė Reglamento (ES) Nr. XXX/XXX [Dublino reglamentas] [4 straipsnio 1 dalyje] nustatyto išipareigojimo ir be tinkamo pagrindo išvykę į kitą valstybę narę pateikė ten prašymą; arba</p> <p>h) buvo grąžintas iš kitos valstybės narės, kurioje slėpėsi.</p> <p>Kiek tai susiję su a ir b punktais, kai prašytojas surandamas arba pats savanoriškai prisistato kompetentingai institucijai, priimamas tinkamai pagrįstas sprendimas, kuris remiasi pasiūlytų priemonių, dėl kai kurių arba visų materialinių priėmimo sąlygų, kurios buvo pakeistos, panaikintos ar apribotos, taikymo atnaujinimo.</p> <p>3. Sprendimai dėl materialinių priėmimo sąlygų pakeitimo, apribojimo ar panaikinimo kiekvienu atveju priimami objektyviai ir nešališkai, atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes, bei pateikiant priežastis. Priimant sprendimus, dėmesys skiriamas konkrečiai to asmens padėčiai, ypač sprendžiant dėl specialių poreikių turinčių prašytojų, atsižvelgiant į proporcingumo principą. Valstybės narės visais atvejais užtikrina galimybę gauti sveikatos priežiūrą pagal 18 straipsnį ir visiems prašytojams užtikrina orumo nežeinančių gyvenimo lygį.</p> <p>4. Valstybės narės užtikrina, kad materialinės priėmimo sąlygos nebūtų pakeistos, panaikintos arba apribotos anksčiau nei priimtas sprendimas pagal 3 dalį.</p>

Paiškinimas

Prašytojas turi būti paskelbtas pasislėpusiu tik tuo atveju, jei jo nėra ilgą laikotarpį, kad būtų išvengta pernelyg didelių nuobaudų prašytojams dėl atsiktinių ar suplanuotų išvykimų. Kalbant apie išmokas, siūloma jas tik apriboti, nes visiškai jas panaikinus prašytojo socialinė padėtis gali tapti nestabili.

14 pakeitimas

23 straipsnis. Nelydimi nepilnamečiai

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>Nelydimi nepilnamečiai</p> <p>Valstybės narės kuo skubiau, ne vėliau kaip per penkias dienas nuo tada, kai nelydimas nepilnametis pateikia tarptautinės apsaugos prašymą, imasi priemonių, kad užtikrintų, jog globėjas atstovautų ir padėtų nelydimam nepilnamečiui pasinaudoti šioje direktyvoje nustatytais teisėmis ir vykdyti pareigas.</p>	<p>Nelydimi nepilnamečiai</p> <p>Valstybės narės per penkias dienas nuo tada, kai nelydimas nepilnametis pateikia tarptautinės apsaugos prašymą, arba kuo skubiau imasi priemonių, kad užtikrintų, jog teisų apsaugą užtikrinantis asmuo atstovautų ir padėtų nelydimam nepilnamečiui pasinaudoti šioje direktyvoje nustatytais teisėmis ir vykdyti pareigas.</p>

Europos Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<p><i>Valstybės narės užtikrina, kad pereinamuoju laikotarpiu, kol bus paskirtas teisių apsaugą užtikrinantis asmuo ar atstovas, gali būti paskirtas bet kokios tinkamos formos valstybės narės numatytas atstovavimas užtikrinant vaiko gerovę skubiais ir nepataisomą žalą jam galinčiais lemti klausimais ir laikantis įstatymų, kurie atitiktų ir šios direktyvos tikslus.</i></p>

Paiškinimas

Šiuo metu, kai ES priima daug nelydimų nepilnamečių, galbūt nereikėtų nustatyti griežtų terminų globėjo paskyrimui. Sąvoka „globėjas“ ir pats terminas gali būti klaidinantis ir nesuderinamas su daugelio valstybių narių teise, todėl siūloma vartoti „teisių apsaugą užtikrinantis asmuo“.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. pabrėžia, kad būtinas visuotinis ir kompleksinis požiūris, kuriuo būtų skatinama tvari prašytojų prieglobsčio ir integracijos politika, įtraukiamą visą Europos Sąjungą ir kuriama veiksminga, tikru valstybių narių solidarumu pagrįsta sistema;
2. taip pat pabrėžia labai didelį vietos ir regionų valdžios interesą, nes jos yra būtinos valstybių narių ir Europos Sąjungos partnerės sprendžiant prieglobsčio prašytojų priėmimo klausimus, siekiant užtikrinti teisingą ir skaidrų šios srities reguliavimą laikantis socialinio sambūvio sąlygų ir pagrindinių žmogaus teisių. Be to, atkreipia dėmesį, kad vietos valdžios institucijos, paprastai užtikrinančios piliečių teises, galės geriau vykdyti šią funkciją, jei bus nustatytos bendros Sąjungos nuostatos ir tinkamos priemonės, padėsiančios užtikrinti piliečių saugumą ir prieglobsčio prašytojų pagrindines teises;
3. pakartoja savo nuomonėje dėl pirmojo dokumentų rinkinio pabrėžtą būtinybę ieškoti tvarių ir struktūriškų klausimo sprendimų, kurie leistų išsklaidyti iliuziją, kad susiduriame tik su vienkartinėmis skubiai spręstinomis problemomis; tačiau, nors ir teigiamai vertina Komisijos pastangas priimti sprendimus kritiškos padėties ir su ja susijusio politinio spaudimo atveju, mano, kad būtinos išsamesnės diskusijos, kuriose būtų nagrinėjamos problemos priežastys ir atsižvelgiama į tarptautinius išsipareigojimus, migrantų teises ir skirtingų valdymo lygmenų poreikius visuose ES geografiniuose regionuose, dėl formalių ir principinių priežasčių pernelyg neapsunkinant pasienio valstybių ir valstybių, į kurias atvyksta daugiausia prieglobsčio prašytojų arba kurias jie pasirenka dažniau nei kitas valstybes;
4. teigiamai vertina prieglobsčio prašytojų pagalbos suteikimo sąlygų suderinimą ir suvienodinimą, kuriais siekiama visų pirma atgrasinti nuo antrinio judėjimo ES; vis dėlto mano, kad veiksmy, kuriais tik suvienodinamos materialinės priėmimų sąlygos ir nuobaudos už neleidžiamą antrinį judėjimą, nepakanka;
5. mano, kad, siekiant skatinti integraciją ir pašalinti kuo daugiau antrinio judėjimo priežasčių, labai svarbu ir būtina atsižvelgti į prieglobsčio prašytojų faktinius ryšius, profesinius įgūdžius ir pageidavimus vienos ar keleto valstybių narių atžvilgiu, kaip jau buvo nurodyta RK nuomonėje dėl pirmojo Europos Komisijos pasiūlymų rinkinio, ir pabrėžia, kad šiuo tikslu bendradarbiaujant su prašytojais svarbu rinkti duomenis, kurie gali palengvinti jų socialinę ir profesinę integraciją;
6. nors teigiamai vertina spartesnes tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo procedūras, pabrėžia, kad dėl šio spartumo neturėtų nukentėti pagrindinės teisės, o pasiūlytame dokumentų rinkinyje numatytos supaprastintos procedūros turi būti taikomos labai atsargiai ir tik atidžiai patikrinus, ar įvykdytos jas taikyti leidžiančios sąlygos;
7. reiškia didelį susirūpinimą dėl teisėkūros sprendimo (COM(2016) 468 final), kuriuo nustatoma bendra perkėlimo į ES sistema (Tarybos aktu priimta orientacinė sistema, įgyvendinama Komisijos sprendimu), kuri priimant nedalyvauja Europos Parlamentas, o tai yra retas atvejis šioje srityje, palyginti su užsienio reikalų ir saugumo politika;

8. teigiamai vertina Komisijos pasiūlymus, kuriais siekiama sudaryti palankesnes sąlygas tarptautinės apsaugos gavėjams patekti į darbo rinką ir į švietimo, įskaitant profesinio mokymo, sistemą. Taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares priimti lanksčius ir veiksmingus mechanizmus, kuriais remiantis būtų galima pripažinti diplomus ir profesines kvalifikacijas, o tai suteiktų tarptautinės apsaugos prašytojams daugiau galimybių patekti į darbo rinką;
9. palankiai vertina siekį stiprinti Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) vaidmenį remiant valstybes nares;
10. pritaria numatytai bendrajai teisei į teisinę pagalbą ir pabrėžia, kad tai gali turėti teigiamą poveikį siekiant sutrumpinti terminus ir sumažinti teismams teikiamų skundų skaičių;
11. rekomenduoja priėmimo sąlygų taisyklių įgyvendinimą remti sudarant sąlygas pasinaudoti ES fondais ir gauti jų asignavimus, taip pat atverti galimybes šiais fondais pasinaudoti vietos ir regionų valdžios institucijoms, kurios turi turėti atitinkamas sąlygas deramam prieglobsčio prašytojų ir naujų atvykėlių priėmimui;
12. palankiai vertina tai, kad Komisijos pasiūlyme iš esmės atsižvelgiama į nelydimų nepilnamečių interesus ir gerovę ir, be kitų dalykų, numatomas greitas atstovo arba teisių apsaugą užtikrinančio asmens paskyrimas. Tačiau laikotarpiu, kai ES priima daug nelydimų nepilnamečių, būtų geriau nenustatyti griežtų terminų šiems veiksams, dėl kurių daugelyje valstybių narių reikia kreiptis į teismą. Tokia procedūra yra susijusi su atitinkamomis procedūrinėmis garantijomis, pavyzdžiui, vertėjo žodžiu skyrimas, taip pat su tam tikrais tyrimo reikalavimais, kurių neįmanoma įvykdyti per Komisijos numatytą laikotarpį;
13. pripažįsta, kad pasiūlymai atitinka subsidiarumo principą, juose išsamiai nagrinėjamos tarptautinės problemos – valstybių narių solidarumo, geriau integruotos prieglobsčio sistemos kūrimo ir valstybių narių keitimosi informacija tobulinimo, o tai yra tikslai, kurių kiekviena valstybės narė atskirai nebūtų pajėgi įgyvendinti. Pripažįsta, kad siūlomos priemonės, kuriomis nustatomos bendros visoje Europos Sąjungoje taikytinos taisyklės, atitinka ir proporcingumo principą. Tikisi, kad bus vykdoma nuolatinė stebėseną per visą sprendimo priėmimo procesą siekiant patikrinti, ar laikomasi minėtų principų;

COM(2016) 467 final

14. rekomenduoja „globėjo“ sąvokoje (4 straipsnio 2 dalies f punktas) aiškiai nurodyti asmens ar organizacijos, paskirtos padėti ir atstovauti nelydimam nepilnamečiui reglamente numatytų procedūrų metu, nešališkumą ir neutralumą administracijos atžvilgiu;
15. taip pat rekomenduoja nepilnamečiui užtikrinti patarėjo teisės klausimais pagalbą visuose pokalbiuose su administracinėmis institucijomis, kurios nagrinėja jo prašymą (22 straipsnis);
16. be to, rekomenduoja (žr. 22 straipsnį), kad nepilnamečio atstovas, dalyvaujantis pokalbiuose, būtų asmuo arba subjektas, nepriklausomas nuo administracijos institucijų, ir būtų skiriamas vadovaujantis įstatymais arba teisminės institucijos sprendimu ir tik atsižvelgiant į nepilnamečio interesus;
17. rekomenduoja paskesnių prašymų klausimu (42 straipsnis) numatyti, kad pagrindinio prašymo priimtumo nagrinėjimo procedūroje būtų patikrinta, ar asmuo, pateikęs ankstesnį prašymą, gavo veiksmingą informaciją ir teisinę pagalbą ir ar informacijos ar teisinės pagalbos trūkumą galima laikyti pagrįsta priežastimi teikti paskesnį prašymą;
18. rekomenduoja persvarstyti pasiūlymo dėl reglamento 22 straipsnio 4 dalies nuostatą, kuria remiantis globėjo funkciją vykdantis asmuo keičiamas tik tuo atveju, jei, atsakingųjų institucijų nuomone, jis netinkamai vykdė savo, kaip globėjo, užduotis. Pavyzdžiui, pasikeitus nepilnamečių ar nepilnamečio gyvenamajai vietai gali reikėti pasirinkti kitą atstovą vietoje.
19. rekomenduoja pirmosios prieglobsčio šalies koncepcijoje sąvoką „naudojosi apsauga“ aiškinti atsižvelgiant į tai, ar ši apsauga buvo oficialiai pripažinta, o ne tik suteikta *de facto*;
20. kalbant apie skundo nagrinėjimo trukmę pirmos instancijos lygmeniu (55 straipsnis) pabrėžia ir rekomenduoja nurodytų terminų nelaikyti griežtai privalomais ir mano, kad (kaip aiškiai nurodoma straipsnyje) jie neturi tapti kliūtimi tinkamai ir išsamiai išnagrinėti skundą;

COM(2016) 466 final

21. kategoriškai prieštarauja reguliarios statuso peržiūros įvedimui ir tarptautinės apsaugos panaikinimo procedūrai, nes šios priemonės iš tiesų gali ne tik užkrauti papildomą našta administravimo institucijoms (įskaitant vietos ir regionų valdžios institucijas) praktiškai sprendžiant ir vykdam su pabėgėlių integracija susijusius uždavinius, bet ir sukelti prašytojų nesaugumo jausmą. Šiuo požiūriu smerkia politinę, ksenofobinę, populistinę, smurtą skatinančią ir prieglobsčio prašytojus kriminalizuojančią retoriką, nes dėl jos kyla nereikalinga socialinė įtampa; taip pat ragina politines jėgas ir veikėjus prisiimti atsakomybę;

22. reiškia didelį susirūpinimą dėl įvedamo ilgiausio galimo tarptautinės apsaugos galiojimo termino ir dėl tokio sprendimo teisėtumo ir ragina teisėkūros institucijas dar kartą apsvarstyti šį klausimą;

23. rekomenduoja apsvarstyti galimybę, tuo atveju jei panaikinama tarptautinė apsauga, nustatyti ilgesnį laikotarpį (pvz., šešių mėnesių laikotarpį), nei numatyta Komisijos pasiūlyme, gauti leidimą gyventi šalyje dėl kitų priežasčių (pvz., darbo paieška) atsižvelgiant į tai, kad pasiūlyme numatytas terminas yra gana trumpas (trys mėnesiai);

COM(2016) 465 final

24. rekomenduoja persvarstyti Komisijos pasiūlymo 17 straipsnio a punkto nuostatas, pagal kurias kitose valstybėse narėse nei ta, kuri yra atsakinga už prašytoją, prašytojas neturi teisės į jokiais materialines priėmimo sąlygas, nustatytas reglamente, ir numatyti, kad tuo atveju, jei prašytojas pagrindžia savo išvykimą dėl būtinų priežasčių arba dėl *force majeure* aplinkybių, jam tokios sąlygos gali būti suteiktos ribotą laikotarpį taikant 19 straipsnyje numatytus apribojimus;

25. rekomenduoja persvarstyti pasiūlymo dėl direktyvos 23 straipsnio 1 dalį, kuria remiantis globėjo funkciją atliekantis asmuo keičiamas tik „kai būtina“. Pavyzdžiui, pasikeitus nepilnamečių ar nepilnamečio gyvenamajai vietai gali reikėti pasirinkti kitą atstovą vietoje;

26. rekomenduoja peržiūrėti Komisijos pasiūlymo 17 straipsnio a punkto nuostatas, pagal kurias valstybės narės užtikrina visiems prašytojams orumo nežeminantį gyvenimo lygį, o Europos Sąjunga ir valstybės narės įpareigojamos remti, įskaitant finansiškai, vietos valdžios institucijas, kurios prisideda prie visų prašytojų orumo nežeminančio gyvenimo lygio užtikrinimo;

COM(2016) 468 final

27. rekomenduoja peržiūrėti sprendimą atmesti prašymą perkelti prašytojus, kurie per pastaruosius penkerius metus neteisėtai atvyko į Europos Sąjungą; atsižvelgiant į įvairias nelegalaus išvykimo iš kaimyninių šalių sąlygas, toks sprendimas atrodo pernelyg griežtas prašytojų, kurie dažnai yra tokios padėties aukos, atžvilgiu.

Briuselis, 2017 m. vasario 8 d.

Europos regionų komiteto
pirmininkas

Markku MARKKULA